

KATEDRA
INFORMATIKY
UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

3D tisk – úvod

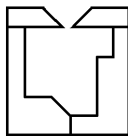
Vybrané partie z IT

Mgr. Markéta Trnečková, Ph.D.

Výroba trojrozměrných předmětů

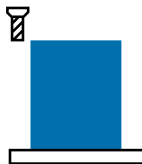
formativní proces

- vstřikování, odlévání, lisování, kování

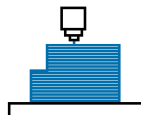
substraktivní proces

- vrtání, soustružení, CNC

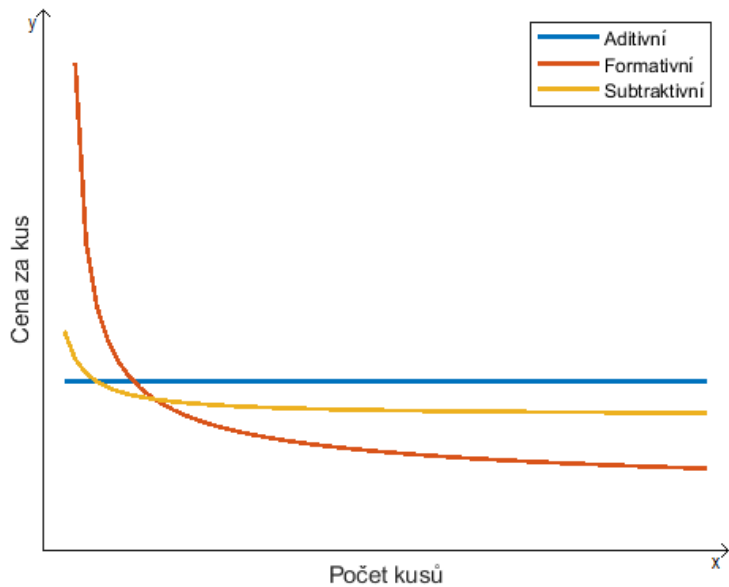

additivní proces

- 3D tisk

Cena

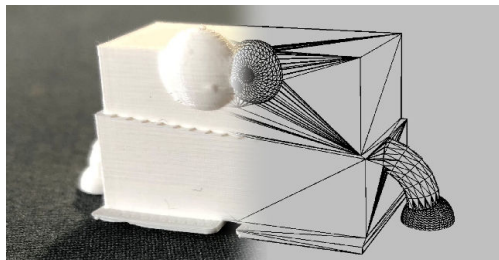
Limitace 3D tisku

- není dokonale přesný
- povrch – vrstvy a švy
- limity dané materiálem
- pevnost
- propustnost
- styk s potravinami

Proces výroby

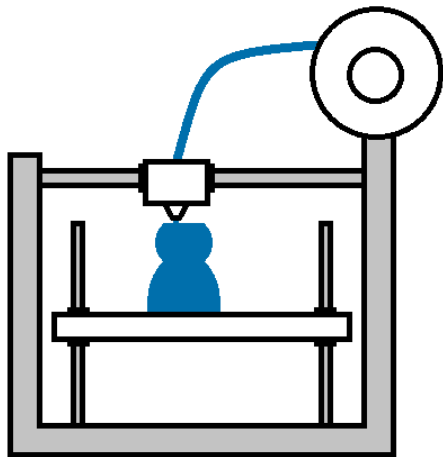
- 1 Tvorba počítačového modelu
- 2 Převod modelu do instrukcí
- 3 Výroba
- 4 Dokončovací operace

Technologie

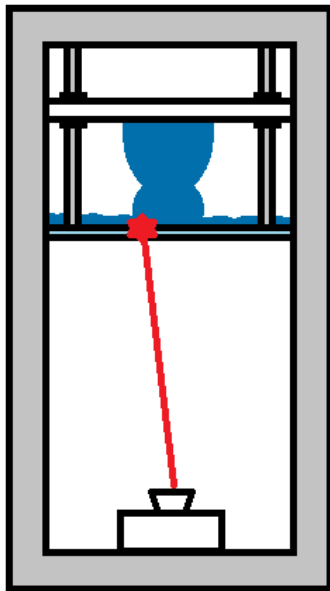
- **FDM** - fusion deposition modeling
- **FFF** - fused filament fabrication
- **SLA** - stereolytografie
- **DLP** - digital light processing
- **SLS** - selective laser sintering (selektivní spékání laserem, "sintrování")
- **SLM** - selective laser melting
- **DMLS** - direct metal laser sintering
- **LOM** - laminated object manufacturing

FDM/FFF

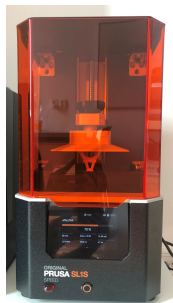

Video: https://youtu.be/2I_TZhDNEu8

SLA, DLP, MSLA

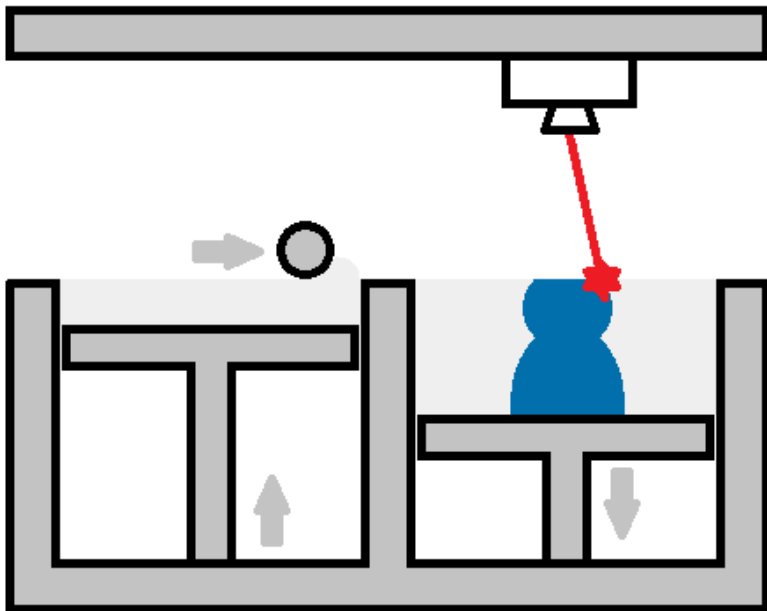

MSLA - Prusa SL1S

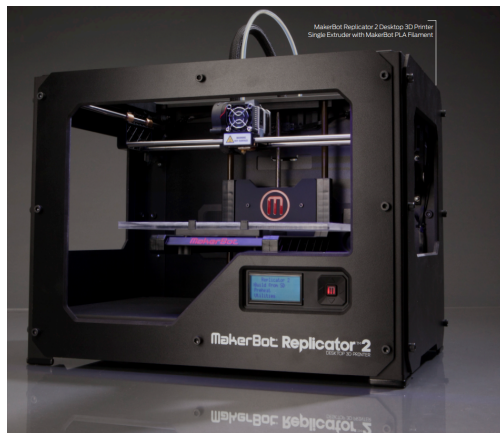
Video: <https://youtu.be/RRIp6jdziyM>

SLS, DMLS, SLM

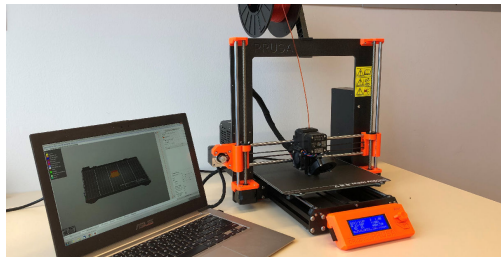
MakerBot Replicator 2

- Plocha: 285 x 150 x 155 mm
- Filament: 1.75mm, pouze PLA
- Propojení: SD karta, USB
- Rychlost: 100mm/s
- 3 stupně kvality tisku

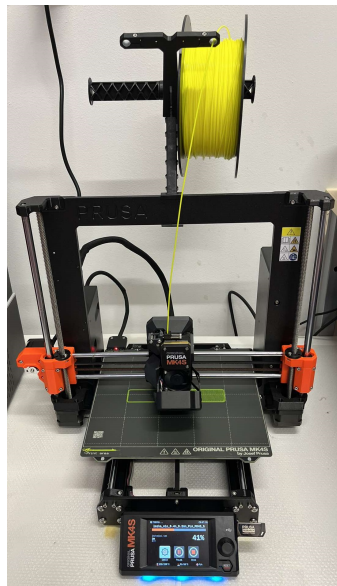
Original Prusa i3 MK3S

- Plocha: 250 x 210 x 210 mm
- Filament: 1.75mm
- Propojení: SD karta, USB
- Rychlost: až 200mm/s

Original Prusa MK4S

- Plocha: 250 x 210 x 220 mm
- Filament: 1.75mm
- Vyšší rychlost než MK3S
- Automatická kalibrace

Original Prusa Mini

- Plocha: 180 × 180 × 180 mm
- Filament: 1.75mm
- Propojení: USB, (WiFi)

Prusa SL1S Speed

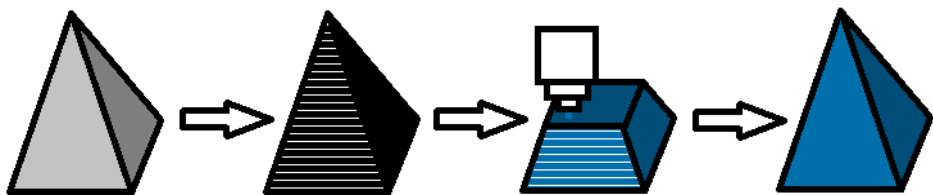
- Rozlišení LCD: 5.96", 2560 x 1620p
- Podporovaná výška vrstvy: 0,025-0,1 mm
- Rozměry pro tisk: 127 x 80 x 150 mm

Mýty o 3D tisku

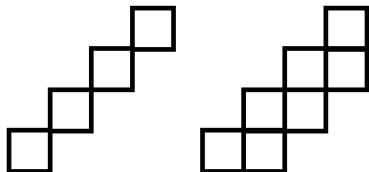
- 3D tisk je drahý
- Lze vytisknout cokoli
- Nelze vytisknout pevné komponenty
- 3D tisk je rychlejší než jiné postupy
- Tisk zbraní
- Tisk orgánů
- 3D tisk je jen pro nerdy
- 3D tisk je pro každého

3D tisk postup

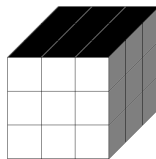
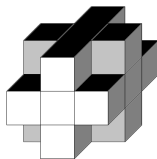
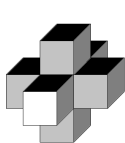

Těleso

- těleso
- spojitost/sousednost

- 6-ti spojitost
- 18-ti spojitost
- 26-ti spojitost

- těleso
 - vnitřní body
 - hraniční body

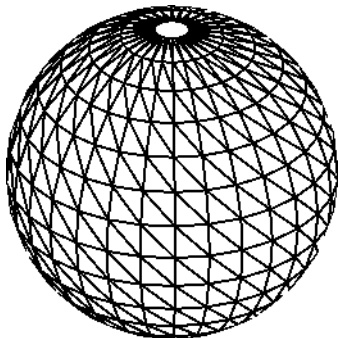
Otázka

Jsou úsečky tělesa? A co roviny nebo křivky?

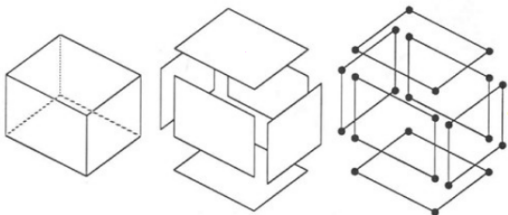
Trojúhelníky a síť trojúhelníků

■ síť trojúhelníků (triangle mesh)

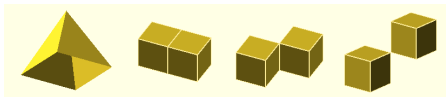
- geometrická část
- topologická část

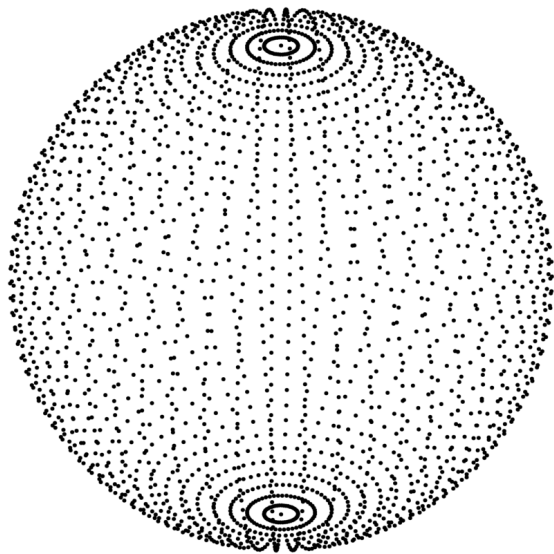
Hraniční reprezentace těles

- manifold
- watertight

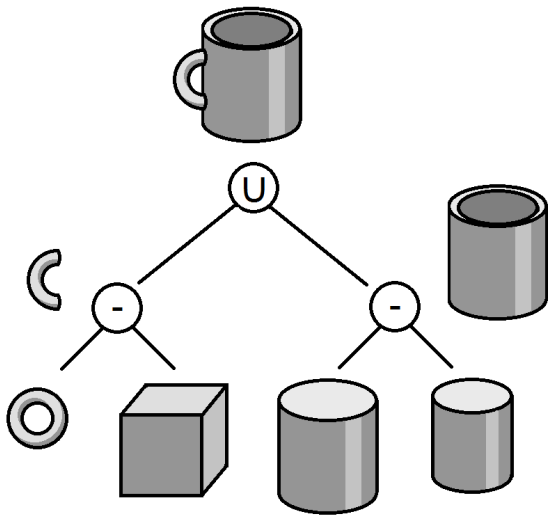

Bodová reprezentace

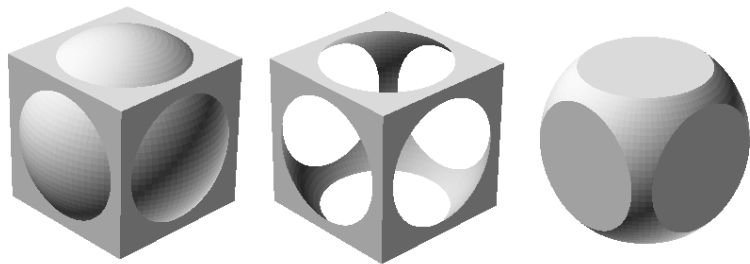
Konstruktivní geometrie

- CSG constructive solid geometry

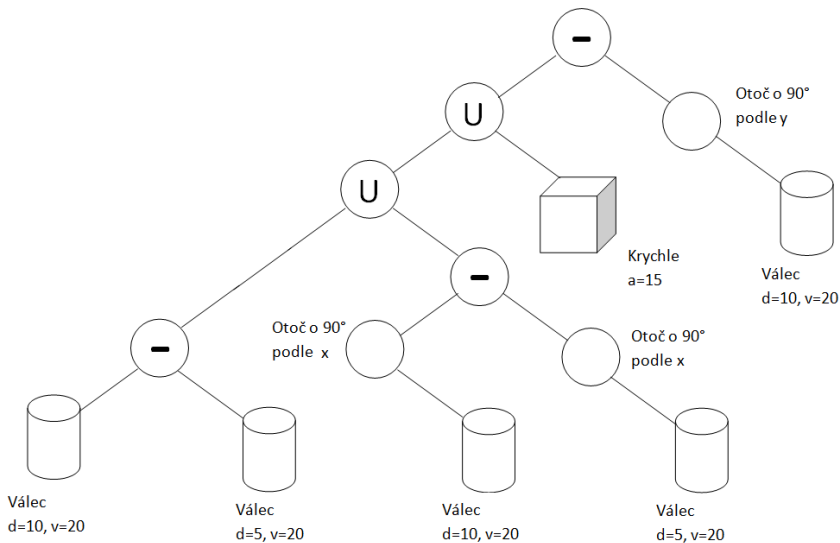
- CSG strom

Množinové operace

Konstruktivní geometrie

Jak bude vypadat těleso popsané tímto stromem?

Výroba modelu

- stáhnout již existující
- použít 3D skenner
- vytvořit vlastní model
 - CAD, 3D modelovací program
 - parametrický CAD

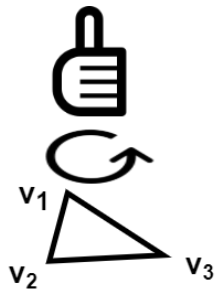
Formát STL

- **STL** - STereoLitography, Surface Tessellation Language
- textová, nebo binární reprezentace

Formát STL textový

```
solid jmeno
  facet normal  $n_i$   $n_j$   $n_k$ 
    outer loop
      vertex  $v1_x$   $v1_y$   $v1_z$ 
      vertex  $v2_x$   $v2_y$   $v2_z$ 
      vertex  $v3_x$   $v3_y$   $v3_z$ 
    end loop
  end facet
end solid jmeno
```

Pravidlo pravé ruky

Formát STL textový

Příklad

Jak by vypadal soubor který by popisoval krychli o velikosti 1 jednotka?

Formát STL binarni

```
uint[80] hlavicka  
uint32 pocet trojuhelniku  
real32[3] normlovy vektor  
real32[3] vrchol 1  
real32[3] vrchol 2  
real32[3] vrchol 3  
uint16 attribute byte count
```

Formát OBJ

- textová, nebo binární reprezentace
- informace o textuře a barvě - MTL (material template library)

- **geometrické vrcholy**

v x y z [w]

- **souřadnice textury**

vt u v [w]

- **normálové vektory**

vn x y z

- **vrcholy volných tvarů**

vp u [v] [w]

- **elementy stěn polygonů**

f v1 v2 v3 ...

f v1/vt1 v2/vt2 v3/vt3 ...

f v1/vt1/vn1 v2/vt2/vn2 v3/vt3/vn3 ...

- **lomené čáry**

l v1 v2 v3 ...

Formát AMF, 3MF

- AMF 2011 STL 2.0
- Microsoft 3MF

AMF

- XML formát
- objekt, materiál, textúra, konštalace, metadata

3MF

- XML formát

Další formáty

- VRML
- X3D
- FBX
- IGES
- STEP

Hotové modely

- repositáře (repositories)
- modelová tržiště (marketplace)
- vyhledávače (search engines)

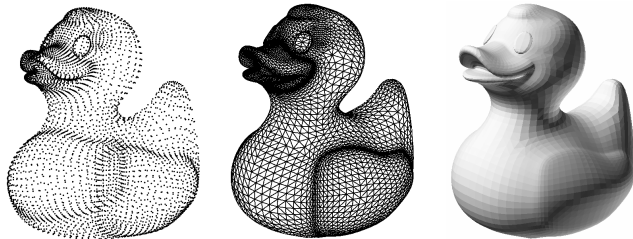
- 3D Warehouse
- Thingiverse
- MyMiniFactory
- PrusaPrinters
- Cults
- Pinshape
- STL finder, Yeggi

Prodej modelů

- Cults
- Pinshape
- Threeding
- Patreon

Skenování

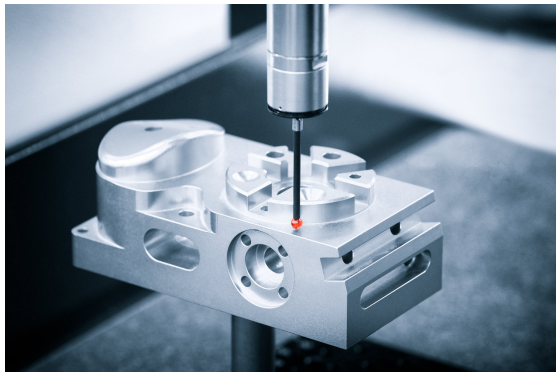
- point cloud
- 3D scanning pipeline

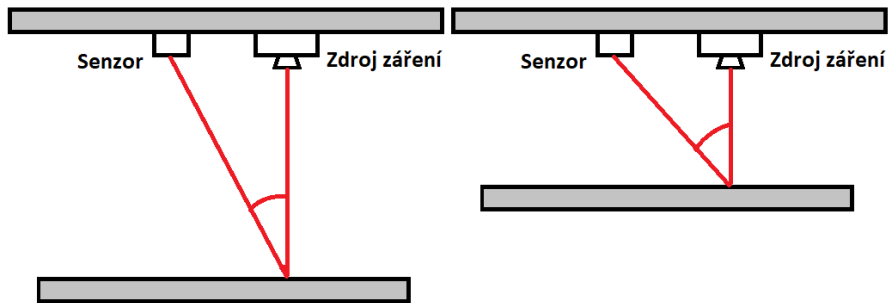
Skenery

- kontaktní
- nekontaktní
 - aktivní
 - pasivní

Kontaktní skenery

Laserová triangulace

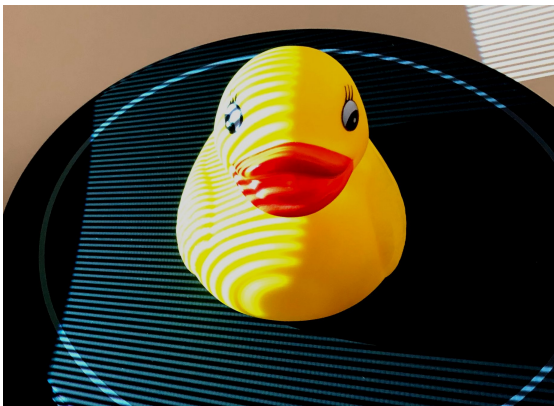
Příklad

Předpokládejme, že máme skener, kde je senzor vzdálen od zdroje záření 10 cm. Paprsek, který byl zachycen senzorem, se od povrchu odrazil pod úhlem 45 stupňů. Jak daleko od zdroje je skenovaný objekt?

Laser pulsní

Strukturované světlo

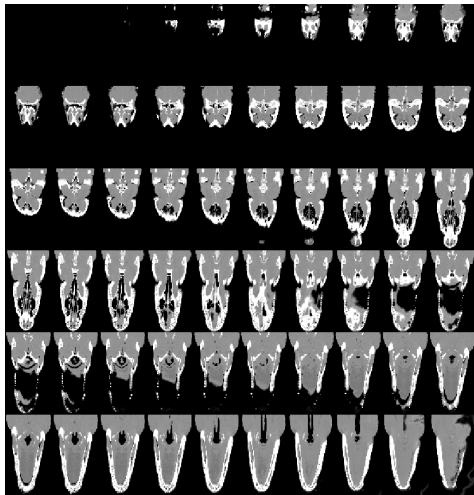

EinscanSE

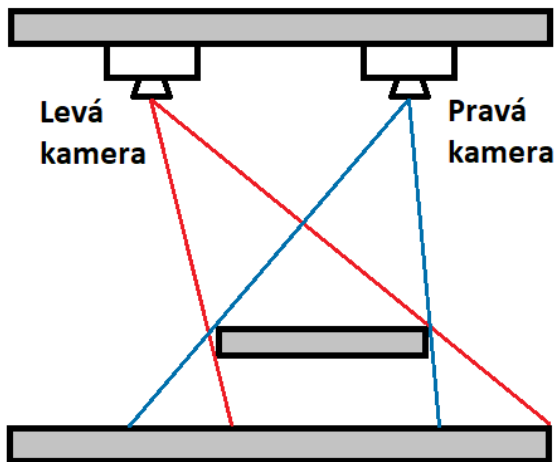

Video: <https://youtu.be/H2Ap2UyRdno>

CT, RTG

Stereoskopické systémy

Fotometrie

Software: Meshroom

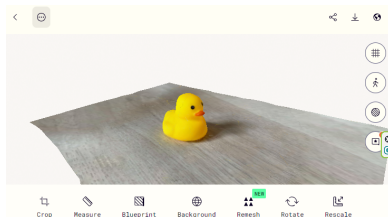
Fotogrammetrie

Polycam

<https://poly.cam/> (také jako mobilní aplikace)

Příklad

Vyzkoušejte si nafotit a vytvořit model pomocí polycam.

Siluetové techniky

Zepředu

Z boku

Výsledek

Siluetové techniky

Příklad

Odhadněte, jak by vypadalo těleso, které má následující siluety:

zepředu

z boku

Mobilní aplikace

- fotometrické systémy
- Android - 3D creator, Qlone, Scann3D
- iOS - Qlone, Scandy Pro, HSeez 3D

Zábavné čtení na konec

3D TISKÁRNA MI ZNIČILA ŽIVOT

<https://games.tiscali.cz/tema/3d-tiskarna-mi-znicila-zivot-538053>

Ale pokud mi něco dává alespoň ždibíček útěchy, je to vědomí, že můj příběh poslouží jako ponaučení pro mnohé, kteří by jinak bláhově následovali v mých šlépějích. Že můj život bude odstrašujícím příkladem pro ty, kterým jejich kamarád či rodinný příslušník – i kdyby v té nejlepší víře – jednoho dne navrhne: „Nechceš si zkusit něco vytisknout na 3D tiskárně?“ Pokud se tak stane, odmítněte. Utíkejte. A už nikdy s ním nepromluvte ani slovo.